

Uredništvo in upravnništvo:

Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročilna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K
Posamezne številke 10 v.	
Zunaj Avstrije celo leto 17 K.	

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 111.

Maribor, dne 25. septembra 1912.

Letnik IV.

Vabimo na letošnji glavni občni zbor „Slov. Straže“, ki se vrši v nedeljo, dne 13. oktobra v Mariboru v dvorani Narodnega doma.

Z občnim zborom je združena Slomšeova slavnost mariborske podružnice. — Slovenci od blizu in daleč! 13. oktobra v Maribor!

Temno obzorje.

„Kljub enodušni želji vseh velesil, ohraniti mir, sedanjí položaj vseeno ni pomirjujočega značaja. Neprestano bliskanje na Balkanu priča o zvišaní električni napetosti, ki napolnjuje politično atmosfero, ne da bi pregnalo temo nerešenih problemov.“

Iz ekspozicija grofa Berchtolda.

Včeraj je imela naša zunanja politika svoj veliki dan. V opoldanskih urah je sprejel cesar najprvo ogrsko delegacijo in potem avstrijsko ter je obema prebral prestolni govor. V popoldanskih urah je pa podal zunanji minister grof Berchtold v dlesku ogrske delegacije za zunanje stvari svoj ekspozice. Z ozirom na zapleteni politični položaj, ki vlada zlasti na Balkanu, je vse z napeto pozornostjo pričakovalo izjavo našega zunanjega ministra. S svojo balkansko akcijo, ki bo pa ostala za vse večne čase samo akcija, ker so jo udušile velesile s svojim takojšnjim preradovoljnim soglašanjem, je grof Berchtold stopil v ospređe in ostro markiral, da je pri rešitvi balkanskih problemov Avstrija zelo zainteresirana in ne bo pustila, da bi se brez nje ali celo še preko nje zdravilo in seciralo turškega bolnika. In radi tega krepkega povdarjanja avstrijskega stališča se je splošna pozornost še toliko bolj osredotočila okrog ekspozicija našega državnega kanclerja. In grof Berchtold je včeraj govoril. Njegov govor je bil posvečen skoro samo balkanskemu problemu. V začetku je minister omenil, da se mu ne zdi potrebno povdarjati principe naše zunanje politike, ker je

to storil že pri svojem debutu v spomladi in so ti principi še vedno ravno isti. Nato se je dotaknil na kratko italijansko-turške vojske in izrazil željo, da bi imela mirovna pogajanja povoljni uspehi. Za tem se je obrnil k balkanskim zadevam. Minister razloži vzroke, ki so ga navedli, da je predlagal razgovor velesil radi Balkana. Namen tega razgovora je bil pomagati Turčiji, da bi na podlagi statusa quo izvedla svojo inavgurirano politiko in upostavila na Balkanu urejene razmere. Kljub temu predlogu pa nevarnosti na Balkanu niso odstranjene. Malo zadovoljive razmere v provincah evropske Turčije niso ostale brez vzratnih vplivov na sosednje dežele in so spravile tamošnje vodilne kroge v težavne položaje. Upajmo, da ne bodo radi težke odgovornosti sledili impulzom neodgovornih elementov. Ravno tako pričakujemo, da Turčija ne bo prezrla resnosti položaja in našla pot, po kateri bo preprečila nevarnost komplikacij. Potem sporoča minister, da je imel v zadnjem času priliko govoriti z vodilnimi krogi v Berlinu in naznanja, da se bo prihodnji mesec predstavil italijanskemu kralju. Nadalje omenja tudi svoj poset pri rumunškem kralju. Vsi ti obiski pričajo, da so odnosi med združenimi državami najboljši. Ob koncu svojega govora pride minister še enkrat na nevarnost vojske in izgovori besede, ki smo jih navedli kot „motto.“

Kdor se le nekoliko razume na finese diplomatskega izrazoslovja, mora priznati, da je grof Berchtold z izredno ostrostjo in prav hvalevredno jasnostjo označil položaj na Balkanu. Besede, ki jih je naslovil na naslov balkanskih narodov in Turčije, so tako odločne, da se jim prizažeti ne bodo mogli odtegniti. Zlasti Turčija je dobila zelo resen opomin, naj prične z reformami, ker drugače se bojno razpoloženje v balkanskih državah ne bo dalo pomiriti in bo prišlo do krvavega bojnega plesa. Razjasnjen pa položaj z Berchtoldovim ekspozicjem še ni. Lažko rečemo, da je po tej enunciaciji vodilnega diplomata postalo obzorje še temnejše, nevarnost vojske še bolj grozeča. Kljub glasnemu opominu je le malo upanja, da bi se Turčija odločila k temeljitim reformam v svojih balkanskih provincah. V njeni nedelavnosti jo podpira v prvi vrsti nezaupanje, ki vlada med velesilami. O tem nezaupanju tudi v tem jasnem ekspozicju grofa Berchtolda ne najdemo sicer nobene be-

sede, pač pa lahko čitamo pri dveh pasutih nekaj med vrstami. Na enem mestu povdarja grof Berchtold z očividnim namenom, da je Rusija pritrdila njegovemu predlogu ter da se ruski kabinet „resno trudi ohraniti mir.“ To specijelno povdarjanje ruskega stališča — drugé velesile grof Berchtold ne omenja nobene — gotovo ni bilo izgovorjeno brez postranskega namena, ki ga bodo v Petrogradu dobro razumeli. Ob koncu svojega ekspozicija je pa grof Berchtold tudi brez dvoma s postranskim namenom povdaril, da je diplomacija na straži in hoče vse nevarnosti balkanskega požarja udušiti v kali. Mi smo po naši geografični legi vročim tlom zelo blizu in važni interesi monarhije stojijo na tehtnici. Tudi to fino prikrito grožnjo na naslov evropskih velesil bodo oni, ki se jih tiče, dobro razumeli.

Kakor pa že rečeno: nezaupanje, ki vlada med trozvezo in tripulentoto radi Balkana, je najvažnejša opora Turčiji, da se tako krčevito brani vpeljati na Balkanu razmere, kakor jih po pravici zahtevajo balkanske narčnosti. Po drugi strani pa tudi ne smemo prezreti, da je v Turčiji mnogo činteljev za vojsko z balkanskimi državami nedušenih, ker le-ti upajo na ta način pridobiti nazaj nekdanji ugled turške države in rehabilitirati glas o turški vojaški moči. Tako se združuje mnogo momentov, ki povsem opravičujejo Berchtoldovo pesimistično mnenje: sedanjí položaj nikakor ni pomirjujočega značaja.

Prav mračno in temotno štimungo dajejo tem Berchtoldovim besedam vesti, ki prihajajo ravno danes iz Balkana. Iz Sofije se poroča baje iz verjeto-stojnih virov, da bodo vse balkanske države podpirale Bolgarijo v njeni zahtevi po rešitvi macedonskega vprašanja. Vsako uro se pričakuje od strani Bolgarije resnih korakov in je javno razpoloženje že povsod na Balkanu skrajno napeto. Iz Petrograda pa že celo vedo poročati, da bo Bolgarija, če se njenim zahtevam ne bo ugodilo, najpozneje 14. oktobra udarila.

Kamor tedaj pogledamo, povsod temno obzorje. Mračni oblaki se kopičijo na obnebjju in vse je prenasličeno z bliskom in gromom.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

PODLISTEK.

Fefa in Gašper.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

IV.

Prisemejal se je pust z vsemi svojimi norčijami in burkami.

Kakor! povsod, tako častimo tudi mi hribovci zaščitnika vseh neumnosti, seveda po svoje. Ne vem, če po drugod tudi, pa pri nas je ta navada, da se zberejo na pustni dan fantje, vprežejo konje v precej čebel ploh ali hlod, in potem ga vozijo do hiš in bajt, kjer prebivajo tako bolj po sili device.

Prišedši do hiše, se spravi najbolj brihten na drevo ali kak zvišen prostor in od tamkaj pridiguje deviškemu stanu. Po dokončanem nagovoru pa odrežeta dva toliko kosov od ploha, kolikor je samie pri hiši in nato grede dalje.

Tudi taisto leto, ko sta živela Fefa in Gašper v medsebojnem sovraštvu, pripeljali so fantje ploh po jarku proti mešetarju in ga mislili vleči navzgor po Radlu.

Brž pa, ko je Gašper zapazil celo komedijo, poročil se mu je maščevalen naklep v glavi. Stopil je iz bajte in zaklical fantom:

„Hej, lavžanki, če greste z menoj žagat ploh k jajčarici Fefi, vam dam liter pristnega domačega žganja!“

Fantje so bili brž pri volji; pa pokazala se je druga težkoča. Hrib proti Fefini kajši je bil grozno strm in konji niso mogli potegniti hloda navzgor. A vendar se fantalini niso pomišljali dolgo. Odpregli so konje, podtaknili dva kolca pod hlod, ga dvignili na rame in hajdi ž njim navkreber.

Se mešetar je pomagal pri jednem koncu in celo pot ugibal, češ:

„Prav pametno je, da gremo peš, če bi baba slišala konje, bi se skrila, tako pa jo bomo zasačili ravno na gnezdu.“

Ravno pred duri so položili ploh; mešetar pa je splezal na bližnjo hruško in pričel svoj slavnostni govor. Zastavil je s samim Adamom; razkladal sorodstvo pasjega repa in ženskega jezika in ko se mu je že jezik osušil, nehal je z jajčarico Majdakovo Fefo.

Nato je še zapela žaga svoj: žin-žin, in precej velik kos je odletel od ploha.

Uboga Fefa, kar tresla se je od jeze, cepetala z nogami, grizla nohte in škric na podpasniku. Že parkrat je bila zagrabila za zapah in hotela sramotoilce oplahnuti s pomijami, pa strah pred preveliko premočjo jo je vsikdar zadržal.

Po dokončanem obredu je še Gašper Fefo lepo poprosil, naj bi blagovolila odpahnuti duri in sprejeti leseno darilce iz njegovih, če že ne samskih, pa le vsaj udovskih rok. Ker pa ni bila uslišana njegova prošnja, so jej pribili fantalini očezagani kos na vrata, jej razdrli voziček in vse posamezne dele postavili po kajšini strehi. Nato pa so odšli med glasnim krohotanjem nad mešetarjev snops.

Uboga Fefa pa se je zaklinjala pri vsem svetem na zemlji, da se bode bridko maščevala, posebno nad Pelujnskom.

Mislila si je, če se vsak večji praznik praznuje skozi osem dni, zakaj bi se pust ne?

„In ravno v pustovi osmini“, govorila je sama pri sebi, „napravim temu srakoperju slamnato babo in jo ponesem na duri.“

In celi dan je privezovala slamo na kolec in ker je hotela, da bi dobila slama človeško podobo, morala jo je obleči v krilo in jopič. Navadno slamnate može in babe oblačijo v cunje, teh pa Fefa ni imela, ker je vsako obleko razkačila do zadnje niti. Ni jej torej preostajalo drugega, kakor slamo obleči v malo boljše obleko.

Tako je Fefa tudi storila in menila: delec bode itak jezen treščil babo v jarek, potem pa lahko jaz grem in jo zopet slečem.

Na malega pusta dan je resnično slonela slamnata baba z dolgo šibo v roki ob durih Pelujnskeve bajte.

Radovedna Fefa je vedno škilila navzdol in že komaj čakala, kedaj da boče odprl Gašper duri in ga bode obrisala slamnata baba s šibo po lieu.

Čakal je že precej dolgo; mešetar je že precej dolgo kuril v bajti, na svetlo ga pa še le ni bilo. Še le okoli 9. ure je pomolil nos skozi duri in jih polagoma odprl.

Na glas se je zakrohotal, ko je pakla slamnata baba brez namenjenega udarca pred njega; in ozrl se je v hrib in res opazil, kako je izginila Fefa za ogrom.

„Cakaj“, je godrnjal, ogledujoč slamnato baburo, „krila in jopiča, ki sta še čisto dobra, ne dobiš nikdar več hazaj, ampak vse skupaj bom zažgal — pred tvojimi očmi.“

Nanosil je na kup dračja in postavil na sredino dolg kolec. Pritrosil je nato slamnato babo in jo začel slačiti; ko je bila slečena, je privezal golo slamo na kolec in podžgal dračje. Plamen je jel švigati. Gašper je vzel v roke predpasnik, ga motril z očmi veččaka, pa ga pognal v ogenj.

Vzel je nato še jopič, ga obračal na vse strani, škilil po strani navzgor in zapazil, kako ga žalostno pogleduje sosedja Fefa. Že je hotel pahnuti na grmado še jopič, ko te je razlegel s hriba proseč jajčarčin glas:

„Nikar, Pelujnske, ali ni škoda?“

Kot balzam je vplivala ta prošnja na mešetarjevo srce, ozrl se je v hrib in zaklical:

„Doli stopi, če hočeš rešiti cape.“

Dasi nerada je vendar pristopicala Fefa v jarek h grmadi.

(Dalje prih.)

Naše prireditve.

Ormož.

Nad vse lepo se je obnesla Slomškova slavnost, katero ste priredile naša Mladeniška in naša Dekliška zveza pretečeno nedeljo, dne 22. t. m. navzlic vsem zaprekam, katere so se nam od mnogo strani stavile. Obširni gostilniški lokali gospoda Skorčiča so bili natlačeno polni in precejšnja množina ljudstva se je morala zadovoljiti s stojišči na dvorišču.

V imenu Mladeniške in Dekliške zveze je pozdravil predsednik Sever vse došle goste, (pobito velečastitega gospoda profesorja dr. Hohnjeca in častito duhovščino, Orle iz Ptuja in Središča, Dekliške zveze od Velike Nedelje, Ptuja, Središča, Svetinj in sploh vse častilce Slomškovega spomina.

Veličasten je bil trenutek, ko je pod lepo ozaljšano podobo Slomškovo stopil slavnostni govornik gospod dr. Hohnjec, katerega je zbrano občinstvo sprejelo z burnim aplavzom. V začetku svojega govora opraviči gospoda dr. Kreka, kateri je bil zadržan zaradi ravno ta čas zborujočega protialkoholnega kongresa v Solnogradu. V skoraj poldrugeto uro trajajočem govoru oriše delovanje Slomškovo od njegovih mladih let do prezgodnje smrti. Konečno se še spominja veličastnega ljudskega tabora, kateri se je vršil ravno v tem mestu pred dobrimi 40 leti ter s tem konča slavnostni govor. Navdušenja, katero je vladalo med celim govorom, ni mogoče opisati. Ob koncu govora je pa priklopelo do vrhunca ter se dolga časa ni poglelo.

Za tem so fantje in dekleta predstavljali dr. Krekovo igrano „Tri sestre.“ Vloge so skoro brez izjeme vsi res izborno rešili in zato želi pohvalo občinstva. Osobito v dobrih rokah so bile vloge: Gabrov France (Franc Žinko), organist Anton (Ludv. Hodžar), Špela (Franciška Hartman), Helena (Marija Paulinič), in Orel (Filip Paučnik).

Po igri se je na dvorišču vršila telovadba Orlov, kateri so proste vaje pod spretnim vodstvom središkega načelnika Črčka izborno izvajali. Potem se je vršila v dvorani in drugih prostorih gostilne prosta zabava s šaljivo pošto, srečolovom itd. Pri slavnosti smo opazili tudi precej Nemcev, kateri pa so cel čas slavnostnega govora in ostalih točk bili popolnoma mirni.

Dan, posvečen Slomšku, ostane v neizbrisnem spominu vsem udeležencem. Dal Bog, da bi nauki, ki so padli ta dan, padli na rodovitna tla in obrodili bogatega sadu!

Teharje.

Slomškova slavnost, ki so jo priredili naša društva v nedeljo, dne 22. t. m., se je lepo izvršila. Društvena soba je bila natlačeno polna, mnogi niso dobili prostora. Gospod kaplan na kratko razloži pomen slavnosti, na kar se naš nepozabni Anton Martin Slomšek proslavlja v dveh deklamacijah. Obširno govori o Slomšku in njegovih vrlinah mladenka Gajšek. Nato se je vršil šaljivi srečolov in pa igra: „Prisiljen staj je zaničevan“, katero so naša vrla dekleta kaj lepo pogodila. Slava našem nepozabnemu Slomšku!

Politični pregled.

Delegacije.

Dunaj, 24. sept.

Danes je bil dan delegacij. Med tem, ko je včeraj vse z radovednostjo pričakovalo razvoja dogodkov v ogrski delegaciji, je bila danes splošna pozornost obrnjena na prestolni govor in na Berchtoldov ekspeze.

Prestolni govor.

Opoldne je bila najprvo sprejeta ogrska delegacija. Ko je stopil cesar v sprejemno dvorano, da bi prebral prestolni govor, je bil sprejet z živahnimi „Eljen!“-klici. Predsednik baron Lang je imel na cesarja daljši nagovor, na katerega je cesar odgovoril z nastopnim prestolnim govorom:

„Z zadovoljstvom sem slišal vaše besede, za katere se vam zahvaljujem. Naše razmerje napram vsem drugim državam je trajno prijateljsko. Opirajoč se na naše ozke in mnogoletne dobro utrjene zveze z Nemčijo in Italijo, smo stremili vedno za tem, da vzdržimo mir in varujemo interese monarhije. Z odkrito simpatijo sledim italijansko-turškemu poskusom, napraviti med obema državama mir, ki bi bil za oba dela časten. Z ozirom na situacijo v bližnjem orijentu je dala v zadnjem času avstrijska vlada povod, da se vrše važni pogovori, ki bi zaguarali mir in status quo na Balkanu. Pri nas je brambni zakon armada in mornarice okrepčal in letošnje zahteve moje vojne uprave se bodo gibale v najskromnejših mejah. Končno izraža cesar svoje zaupanje v patrijotično delovanje delegacij ter prisrčno pozdravlja delegate. Cesarjevemu govoru je sledilo živahno pritrjevanje in zopetni „Eljen!“-klici.

Ob eni uri popoldne je bila sprejeta avstrijska delegacija. Tudi avstrijski delegati so sprejeli cesarja z živahnimi klici. Predsednik Dobernig je v svojem nagovoru slavil cesarja kot varuha miru in pospeševalca vsega plemenitega in lepega. Dejal je, da je trdna vez med vladarjem in državljani najtrdnjše jamstvo za obstoj monarhije. Na Dobernigov pozdrav je cesar odgovoril s prestolnim govorom, ki

smo ga navedli že zgoraj. Po kratkem razgovoru cesarja z Dobernigom je bil sprejem končan.

Razne seje.

Avstrijska delegacija je imela danes plenarno sejo, v kateri so se izvršile volitve v odseke. Vložena je bila tudi interpelacija delegata Spinčiča in tovarišev radi razmer na Hrvaškem. Po izvolitvi odsekov je bila seja zaključena.

Med delegati poslanske in gosposke zbornice je bilo posvetovanje radi konstituiranja odsekov. Dosegel se je popoln sporazum. V finančnem odseku je bil izvoljen za predsednika pl. Korytowski. Vojni odsek, kateremu predseduje dr. Susteršič, bo imel jutri sejo. Posvetoval se bo najprvo o proračunu vojne mornarice, potem o ordinariju skupne armade. V četrtak predpoldne bo imel sejo odsek za zunanje stvari, kateremu predseduje dr. Barnreiter.

Tudi odseki ogrske delegacije imajo razne seje. Vse se vrši mirno.

Sestanek prestolonaslednika Franca Ferdinanda z italijanskim kraljem.

Rim, dne 23. septembra. Laški kralj obišče po končanih vojaških vajah pri Vidnu umetniško razstavo v Benetkah, nakar se vrne v Rim. Kmalu nato se pa zopet vrne v Benetke, kjer ga najbrže obišče avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand.

Nadomestne državnozbornske volitve.

Vsled smrti socialdemokratskega poslanca Silbererja se je vršila včeraj dopolnilna državnozbornska volitev v III. dunajskem okraju Landstrasse. Kandidat krščanskih socialcev Prochazka je dobil 6072 glasov, kandidat socialnih demokratov Müller 6714 glasov, ostali kandidati pa skupaj 2212 glasov. Vršiti se torej ožja volitev med Prochazko in Müllerjem. Vsled nečuvnega terorizma socialdemokratov je prišlo večkrat do ostrih dejanskih spopadov med krščanskimi socialci in socialnimi demokrati. Več oseb je bilo aretovanih. Izvanredno veliko število glasov je združil na-se češki kandidat Maly in sicer 543 glasov. Ožja volitev se bo vršila v znamenju najljutejšega volilnega boja in se njen izid ne da previketi, ker je volilna parola malih strank še neznan. Vsekakor pomenja izid volitev napredovanje krščanskih socialcev.

Deželnozbornske nadomestne volitve v Ljubljani.

Včeraj so se vršile vsled razveljavljenja mandatov dr. Reisnerja in Ribnikarja v Ljubljani deželnozbornske nadomestne volitve za mestno skupino. Kandidata S. L. S. dr. Pogačnik in Kregar sta dobila 1002, oziroma 999 glasov, kandidata liberalne stranke Reisner in Ribnikar po 1942, oziroma 1927 glasov, nemška kandidata Egger in Pammer po 403, oziroma 394, kandidata socialnih demokratov Bartel in Kristan pa po 125, oziroma 133 glasov. Reisner in Ribnikar sta tedaj izvoljena. Pri lanski dopolnilni deželnozbornski volitvi je dobil kandidat S. L. S. le 770 glasov; napredovala je tedaj S. L. S. v Ljubljani za 230 glasov. Iz malega števila oddanih socialdemokratskih glasov — drugokrat jih je bilo več — je razvidno, da so socialni demokrati že pri včerajšnji volitvi glasovali z liberalci. Zastopniki kapitalistov in prešernih inteligentov, pa zastopniki delavcev roko v roki. Res, lepa družba!

Ogrski kaos.

Potek prve seje ogrske delegacije 23. t. m. je bil mirnejši, kot se je pričakovalo. Do kakih posebnih demonstracij ali težkih izgrediv ni prišlo. Ogrski opozicijski poslanci so se zadovoljili s precej krotkim protestiranjem in so potem zginili, ne da bi prišlo do kakega posebnega hrupa. Varnostne predpriprave od strani ogrske in naše vlade so bile zelo obsežne in stroge. Poslopje ogrskega ministrstva je bilo takorekoč našpikano z ogrskimi policisti in detektivji ter je imel tu gospod Pawlik glavno besedo. Ulice pred palačo pa so bile zasedene po naši policiji. Poročila pravijo:

Ogrska delegacija je začela v ponedeljek, dne 23. t. m. popoldne razprave. Že dolgo pred začetkom je kazala Bankgasse, kjer se nahaja ogrska palača, živahno sliko. Pred poslopjem se je nabrala velika množica ljudstva. Policija, ki je rečeno ulico zatvorila, je z veliko strogostjo vzdrževala mir. V ogrsko ministrstvo so mogli vstopiti le ljudje, ki so imeli karte.

Ob 3.15 popoldne so opozicijski poslanci, ki so imeli poprej posvetovanje v kavarni Central, dospeli do uroda, določenega za obiskovalce galerije. Na čelu opozicijskega je bil grof Karolyi, za njim devet poslancev, ki so silno pritiskali, tako, da je bila v veži nahajajoča se policija prisiljena poseči vmes. Vrsta so zaprli, s čemer je bil ta dogodek rešen. Drugi opozicijski poslanci so ostali pred vratmi. Navzočih je tudi več poslancev delovne stranke, ki niso delegati. Med tem so se zbrali v dvorani člani delegacije in ministri. Ob 2.45 je dal Lukacs znamenje z zvoncem in je zaprosil najstarejšega delegata barona Friderika Harkanyja kot starostnega predsednika, naj odredi konstituiranje delegacije.

Komaj je začel govoriti Harkanyi je skočil pokoncu med poslušalstvom sedeči grof Mihael Karolyi in zakričal: „Protestiram proti tej delegaciji!“ Ostali poslanci, ki so se nahajali med poslušalstvom, so tudi vstali in klicali: „Protestiramo!“ Ta delegacija je nezakonita! V dvorani je nastalo veliko ogorčenje in čuli so se klici: „Vun!“

Starostni predsednik je izjavil: „Poslušalci na galeriji nimajo pravice govoriti. Če govorijo, zlorabljajo gostoljubje.“

Opozicija je nato vedno protestirajoč zapustila dvorano.

Za predsednika delegacije je bil izvoljen baron Ludovik Lang, za podpredsednika pa grof Avgust Zichy.

Ko se je nato zahvalil predsednik za izvolitev in voščil cesarju božjega blagoslova, je bil prečitan dopis ministrskega predsednika dr. Lukacs, s katerim so povabljeni člani ogrske delegacije v cesarski dvor, kjer jih sprejme cesar, da čujejo prestolni govor.

Minister zunanjih zadev je predložil proračun za leto 1912. Po volitvi cenzorja in odsekov se je seja zaključila.

Ob četrti na pet je prišlo 10 opozicijskih poslancev, ki so bili zbrani na galeriji, na ulico, njim na čelu grof Karolyi. Na ulici jih čakajoči ogrski poslanci so jih pozdravljali z živahnimi „Eljen!“-klici „Abzug Lukacs!“ ter nato odšli.

Novo vojaške odredbe.

„Slovenskemu Narodu“ poročajo iz Dunaja iz baje dobro informiranega vira:

Koncentracija francoskega brodograditelstva v Sredozemskem morju bo vplivala na vojaško ravnotežo na evropskem jugu tako silno in globoko, da je tudi Avstrija primorana, storiti primerne korake. Z največjo naglico bo pospešena gradnja onih treh dreadnoughtov, ki se že stavijo, da se skoraj ustvari primerna avstrijska mornariška sila, ki bi vsaj nekoliko odgovarjala ogromni moči, ki bo v bodoče obstajala v Sredozemskem morju. Generalni štab pa je tudi posegel po projektih, ki so pred kratkim vzbudili toliko politične pozornosti, ko so postali povod, da je padel njihov oče in povzročitelj, takratni šef generalnega štaba fcm. Conrad-Hötzendorf. Gre se namreč za velikanske in obširne utrdbne v avstrijskem Primorju in zlasti ob istrski obali. Vojna uprava namerava zahtevati tozadevno mnogo milijonov znašajoče kredite že v proračunu prihodnjega leta (1913). Intenzivno se bavijo poklicani faktorji tudi z izpopolnjenjem vojaške organizacije na jugu. Ustanovitev novega 17. armačnega zbora je toliko kakor sklenjena stvar in že prihodnje leto naj bo vpostavljeno novo korno poveljništvo v Ljubljani.

Bolgarija.

Radi trajne agitacije macedonskega revolucionarnega odbora in časopisja, ki zahteva, da naj Bolgarija napove Turčiji vojsko, da se izsili samouprava Macedonije, se ne upajo v Bolgariji ustanovljati novih industrijskih podjetij in razširiti delovne obstoječih tvornic. Veletrgovina se je za polovico znižala. Tudi denarja, zlasti manjšim trgovcem, zelo primanjkuje.

Glasilno bolgarske vlade „Mir“ priobčuje uvodni članek, v katerem najstrožje obsoja brezumno borbo bolgarskih revolucionarjev z ročnimi in drugimi bombami ter pravi: Bombni atentati v Turčiji se vedno in vedno ponavljajo in vse jih pripisuje bolgarskim revolucionarjem. Brezumnost atentatorjev je že dosegla skrajne meje in niso več v stanu, da bi presodili, da je tako ravnanje ne samo nečloveško, temveč tudi nekoristno v sedanjih razmerah.

Račun, kakoršnega morja delajo atentatorji, je popolnoma napačen. Naj ne pozabljajo, da ne samo v Turčiji, temveč povsod v svetu smatrajo bombne atentate za čine posameznikov, ali kake slabotne organizacije. Zaradi tega so taki atentati nesimpatični in škodljivi.

List pozivlja nato pametnejše in treznejše Bolgare, da z vsemi silami delujejo na to, da prenehajo ti atentati, ki povzročajo vedno ogromne žrtve in to ravno žrtve bolgarskega življa v Macedoniji. Ni dvoma, da bo ta poziv bolgarskega poluslužbenega lista imel dovoljen vpliv na razne revolucionarne odbore in da bo bombnih atentatov vedno manj, dokler ne prestanejo popolnoma.

Raznoterosti.

Slomškova petdesetletnica. Včeraj, dne 24. t. m. je poteklo 50 let, odkar je zatisnil oči veliki Ant. Martin Slomšek. V kapelici na mariborskem pokopališču, kjer počivajo njegovi zemeljski ostanki, je bral profesor dr. Lukman ob 7. uri zjutraj sv. mašo zadušnico. Zbralo se je bilo častno število vernikov.

Na Slomškov grob je bilo včeraj položenih več vencev, med njimi tudi vence „Slovenske Straže“ z velikimi trobojnimi trakovi, na katerih je bil napis: Slovenskemu apostolu — „Slovenska Straža.“

Duhovniške spremembe. Čast. gosp. dr. Anton Pinter je nastavljen za kaplana v Slov. Bistrico, in častiti gospod Ivan Žagar je pa prestavljen iz Slov. Bistrice v Vojnik.

Sv. oče o evharističnem kongresu. Sv. oče papež Pij je izrazil osebno svojega obližja svojo živahno začofvoljnost nad krasnim potekom evharističnega kongresa. Posebno je naglašal svojo začofvoljstvo, da je ohranil evharistični kongres svojo izključno versko manifestacijo brez vsakega političnega primeska. S tem so ustregli udeleženci izrečni volji papeža, ki je želel, naj se vrše razprave kongresa v okvirju čiste verske demonstracije. Kot nadaljni vzrok zadovoljstva navaja popolni red, v ka-

terem se je vršil kongres, kakor tudi spoštovanje človeške svobode, ki jo je skazalo dunajsko prebivalstvo brez razlike na stranke in veroizpovedanje. Ker se je kongresa udeležil tudi cesarski dvor, državne oblasti in katoliško prebivalstvo, se smatra v Vatikanu dunajski evharistični kongres za najbolj uspešno prirediteljsko vrsto.

Smrtna kosa. V Steindorfu ob Osojskem jezeru je umrl v pokojeni profesor Franc Horak. Prepeljali so ga v Maribor, kjer je bil v ponedeljek pokopan. Pogreb je bil zelo skromen, ker je le malo ljudi zvedelo za njegovo smrt. Pokojnik je deloval dolgo vrsto let na mariborski gimnaziji in je štvelo njegovih učencev, ki delujejo v najrazličnejših službah po Spodnjem Štajerju, zelo veliko. Horak je bil izboren profesor in so ga dijaki radi imeli. Bil je rodom Čeh in se je svoje narodnosti tudi v polni meri zavedal. Svoj čas je veliko pisal za „Südsteirische Post“ in je zlasti vodil duhovito polemiko z „Marburgerco.“ Bodi mu čaleč od lepe Morave zemljica lahka!

Zadrúžna zveza nam javlja sledeče: Vse članice Zadrúžne zveze v Mariboru se opozarjajo na to, da je gospod Pušenjak za dalj časa uradno odpotoval. Radi tega odpadejo pred kratkim naznanjeni uradni dnevi vsak ponedeljek. Ko se gospod Pušenjak vrne, se bo to javilo v listih članicam.

Baron Marschall. Dne 23. t. m. je umrl v Badenweilerju na Nemškem nemški poslanik v Londonu baron Marschall pl. Biberstein v 70. letu svoje starosti. Smrt je prišla nenadoma; zadela ga je kap. Poslanik Marschall je bil markantna diplomatska oseba. Leta 1890 ga je poklical nemški kancler Caprivi, naslednik Bismarcka v vodstvo državnega tajništva za zunanjo nemško politiko. Kot državni tajnik je pokazal svojo diplomatsko spretnost v najvišji meri pri sklepanju trgovinskih pogodb Nemčije z drugimi državami in si je pridobil za Nemčijo neverljivega zasluga. Na tem mestu je vstrajal sedem let. Za tem je bil imenovan na zelo važno mesto, za nemškega poslanika v Carigradu, kjer je dosegel najsijajnejše uspehe svojega diplomatskega delovanja. Posrečilo se mu je v Carigradu priboriti Nemčiji največji vpliv in celo dosegel, da so vladale med Abdul Hamidom in cesarjem Viljemom naravnost prijateljske osebne razmere, kar je povzročilo, da je postala politična smer Nemčije na Balkanu očločujoča. Homatije na Balkanu in padec Abdul Hamida so bili neposredni vzrok, da je postalo stališče Marschallovo v Carigradu nevzdržljivo. Njegovo imenovanje za nemškega poslanika v Londonu v letošnji spomladi je vzdignilo v diplomatskih krogih mnogo prahu. Najrazličnejša so bila čustva, s katerimi je javnost sprejela to imenovanje. Nemci so bili polni velikega pričakovanja, Angleži so se pa bali spretnega diplomata, ki jim je že v Carigradu povzročil mnogo nepravil. Smrt je sedaj z enim mahom razvozljala vsa nasprotstva in pokopala vse upe in vse strahove.

V „Slogi“ se je zopet po dolgem času enkrat razkorajil znani bobnar slogaških liberalcev, ki je tokrat podpisal polovico svojega imena — dr. Verus — drugo polovico — Prismođeus — pa še zamolčal. Kakor znano, sta se od katoliške strani na slovit glavni skupščini Ciril-Metodove družbe v Bohinjski Bistrici od štajerske strani kandidirala profesor dr. Medved in dr. Bežjak. Dr. Verus jih imenuje v „Slogi“, „da sta najhujša dva štajerska politična pretepača“, kar nam je dokaz, da je prismođeus postal istinito že verus prismođeus.

Obsodba „Sokolstva.“ Ruski list „Kijevljanin“ je prinesel hudo obsodbo liberalnega „Sokolstva.“ Članek se peča prav posebno z avstrijskimi „Sokoli.“ Podaja nam prvotni razvoj sokolske misli za časa Fügnerja in Tyrša, katera naši Sokoli radi jemljejo v usta, a jih nikdar ne posnemajo. Svoj čas je bilo sokolstvo tolerantno, ni imelo na sebi nič neverškega. Poleg patriotizma se je gojila skrb za duh in telo. Dr. Rieger jih je enkrat primerjal krščanskim vitezom. Danes so pa vse kaj drugega. Stari tradiciji so postali nezvesti in oprijeli so se „Svobodne misli.“ Nič več starega duha ni v sokolstvu. Ze ruski list „Kolokol“ je svoj čas opozoril na to principijelno razliko, a malokdo se je brigal za to. Klofač in drugi enaki radikalni kričači so imeli glavno besedo pri sokolskih društvih in tako se je „Sokol“ popolnoma odtujil svoji prvotni ideji. Klofačev list „Češko slovo“ je celo enkrat izjavil, da če bi predsednik „Sokolstva“ zahteval, naj „Sokoli“ izstopijo iz katoliške cerkve, bi vsi to storili. — Komentarja k tem izvajanjem ruskega lista „Kijevljanina“ skoro ni treba. Mi smo že večkrat povikarjali skoro isto, sedaj so dobili „Sokoli“ kritiko svojega delovanja iz blažene Rusije, ki je nekaterim gospodom večasi tako pri srcu. Sapienti sat!

Največja trgovska ladija Avstro-Ogrske se sedaj gradi na Angleškem in bo last dubrovniškega hrvaškega parobrodnege društva „Union.“ Ladija bo nosila 9600 ton; dolga bo 422 čevljev, široka 54 in visoka 26 čevljev. Pri gradnji ladije so se uporabile vse najnovejše izkušnje ter bo opremljena z vsemi modernimi praktičnimi napravami, pa tudi z veliko udobnostjo. Za potnike bo imela 17 sob.

Stariši naj dajo svojim sinovom-vojakom novincem dobrega prijatelja v spomin in spremstvo, knjigo „Krščanski vojak.“ Spisal jo je c. kr. vojni kurat Valentin Rosman. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane broširana 80 vinarjev, in trdo

vezana 1 K 10 v. Ta knjiga ni molitvenik, ampak zbrani nagovori za vojake. Ze vsebina kaže korist te knjige. V 14 poglavjih podaja vojakom nauke o tem-le: Vojaški poklic, prisega, pomen zastave, ljubezen do domovine, svetost kraljeve krone, pokorščina, izpolnjevanje dolžnosti, tovarištvo, bratovsko opominjanje, vera, molitev, pijančevanje, pohotnost, samouror. Lepi izgledi iz svetega pisma in zgodovine delajo berilo mično; izreki iz sv. pisma in cerkvenih očetov mu podeljujejo krščanski značaj. Kdor hoče podati vojaku novincu dobrega spremljevalca, naj mu podari to knjigo. Vojak naj jo hrani v torbici in naj jo prebira v prostem času. Kdor pa je še bolj odločen in neustrašen, naj jo zvečer ali ob nedeljah in praznikih bere svojim sobnim tovarišem.

Avstrijska mesta z nad 50.000 prebivalci. V Avstriji je po zadnjem ljudskem štetju 16 mestnih občin z nad 50.000 prebivalci in sicer: Dunaj ima 2.037.498 (leta 1900 le 1.674.957), od teh 1.726.955 z nemškim, 98.461 s češkim, 4.726 s poljskim, 1.432 z maloruskim, 1.118 s slovenskim občevalnim jezikom. — Trst ima 229.510 (178.599), od teh 118.939 z italijanskim, 56.916 s slovenskim, 11.856 z nemškim in 2.403 s srbo-hrvaškim občevalnim jezikom. — Praga (brez predmestij) 223.741 (201.589), od teh 202.067 s češkim in 18.753 z nemškim občevalnim jezikom. — Lvov 206.113 (159.877), od teh 172.560 s poljskim, 21.780 z maloruskim in 5.922 z nemškim občevalnim jezikom. — Gradec 151.781 (138.080), od teh 135.905 z nemškim in 1.050 s slovenskim jezikom. — Krakov 151.886 (91.323), od teh 133.158 s poljskim, 4.817 z nemškim in 2.468 s češkim občevalnim jezikom. — Brno 125.737 (109.346), od teh 81.617 z nemškim in 41.143 s češkim občevalnim jezikom. — Cernovice 87.129 (67.622), od teh 41.360 z nemškim, 15.254 z maloruskim, 14.893 s poljskim in 13.440 z rumunskim občevalnim jezikom.

Vesela novica iz Carigrada se bo oznanila po zrebanju turških srečk dne 1. oktobra t. l. dotičnemu naročniku, čegar številka bo začela glavni dobitnik. Kdor nima še te izborne srečke, ta naj jo nemudoma naroči, da bo deležen prihodnjega zrebanja. Po posredovanju „Slovenske Straže“ zamore turško srečko dobiti vsakdo na mesečne broke po 4 K 75 vin. in prejeme zraven še eno srečko v podporo revnih otrok z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 K zastoj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Za „Slovensko Stražo“ sta darovala gospoda Stabaj Jožef in Gajšek Karol 2300 obrabljenih različnih znamk. — Druga soba v semenišču je darovala prvi novi 2 K-novec.

Zentralpalast, znana velikaška trgovina na Marijahilferci na Dunaju, na katero se gotovo spominja marsikdo, ki je bil letos na Dunaju, je prišla v konkurz. Pasiva znašajo okrog 8.000.000 K.

Največji srednješolski zavod v Avstriji je gotovo goriška gimnazija, ki šteje letos nad 1200 učencev. Prvi razred šteje sedem paralel. Učnih moči je nad 50.

Štajersko.

Maribor. Redni pouk na obrtno-nadaljevalni šoli se prične v nedeljo, dne 6. oktobra. Vpisovanje se vrši dne 1. in dne 3. oktobra od 5. do 7. ure zvečer in v nedeljo, dne 6. oktobra dopoldne.

Maribor. V izložbenem oknu Cirilove tiskarne je videti lepo fotografijo, ki kaže skupino slovenskih Orlov pri evharistični procesiji na Dunaju. Delo je prav čedno.

Pobrežje. Peter Černež, hlapec pri posestniku Jakobu Ridlu na Pobrežju pri Mariboru, je v ponedeljek dne 21. t. m. razvažal prodec na državni cesti v Lajteršpergu. Ko je hotel voz izprazniti, se je ta vsled teže na njega prevrgel in ga podsul. Zadel je zlatno poškodbo v hrbtišču in so ga morali z rešilnim vozom odpeljati v mariborsko bolnišnico.

Zgornji Duplek. Rudolf Repina, 26 let stari viničar v Zgornjem Dupleku, je v soboto, dne 21. t. m. mlatil pri posestniku Antoniji Heler v Terčovi z mlatilnim strojem. Pri tem je pa Repina zašel z desno roko v stroj, kateri mu je štiri prste odtrgal. Repina so odpeljali v bolnišnico.

Slivnica pri Mariboru. Franc Dolšak, volar pri grofu Schönbornu v Slivnici, je v ponedeljek, dne 23. t. m. rezal klajo za živino. Pri tem je prišel z desno roko med dva kolesa Hekselovega stroja, kateri mu je roko zdatno poškodoval. Dolšaka so odpeljali v bolnišnico.

Slov. Bistrica. Franc Berdejak, židarski pomočnik pri židarskem mojstru gospodu Karolu Stupanu v Slov. Bistrici, je pretečeno soboto dne 21. t. m. vsled slabosti padel na dvorišču in si je pri tem strl hrbtišče. Rešilni voz okrajne bolniške blagajne v Slov. Bistrici ga je odpeljal v bolnišnico v Maribor.

Solčava. Naš planinski svet je radi svoje bogate flore posebno pripraven tudi za čebelorejo. In naš solčavski med (strđ) je znan po širnem svetu in se razpošilja na mnoge kraje. Zladnje jubilejne čebelarske razstave, ki se je vršila od dne 15. do dne 19. t. m. v Celju, se je udeležil tudi gospod Anton Herle, naš najboljši čebelar, in dobil za svojo umno čebelorejo srebrno kolajno.

Solčava. V nedeljo, dne 22. t. m. je umrl na štiftarjem v 84. letu svoje starosti gospod Ignacij

Štitar, po domače Martinčev Nace, brač znanega profesorja in vladnega svetnika v Kalugi na Ruskem, gospoda Božidarja pl. Štitarja. Bolihal je samo nekaj tednov na črvesnem raku. Pogreb se je vršil v torek predpoldne. Bil je mož stare korenine, globokega verskega prepričanja, zato v svoji bolehnosti večkrat previden s sv. zakramenti. Zaradi svojega zdravega in pristno domačega humorja je bil obče priljubljen. Svetila mu večna luč!

Bočna. Bližajo se zopet viharji volilni boji. Prišel je zopet čas občinskih volitev, katere (bodo, kakor vse kaže, zelo hude. Liberalci so že na delu. Zato kličemo vsem prijateljem Slovenske kmečke zveze: vstanite, na delo! Napravimo primerne korake in obračunajmo še krepkeje z našimi liberalci, kakor smo že pri zadnjih občinskih volitvah! Šramota bi bila za občino, ako bi prišli liberalci na krnilo. Naj bo pa še tudi povedano, čeprav bi bilo to komu neljubo: Kakor smo že sedaj zahtevali od sedanjega občinskega odbora, tako in veliko bolj bomo zahtevali od novoizvoljenega občinskega odbora, da žrtvuje in zastavi vso svojo energijo, da se predručajmo birokratske, že večletne, jako žalostne razmere v občini, vsled katerih je prišla občina na tako visoke procenete in si je nakopala celo nad 80.000 K dolga. Ob enem bomo zahtevali, da se občino očisti prvega in največjega, celo liberalnega povzročitelja vseh dosežanj žalostnih posledic. Prihonič kaj več o tem. Vse potrebne volilne shode še pravčasno objavimo. — Občani.

Trbovlje. Vabimo na Slomšekovo slavnost, ki jo priredi kmetijsko brašno društvo v Trbovljah dne 29. t. m. v prostorih Društvenega doma. Začetek ob 3. uri popoldne. Spored: 1. Govor o Slomšku. Dr. Korošec. 2. Enođejanska šaloigra: „Zapirajte vrata;“ Prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta, korijandoli, serpentine, kavarna, slaščičarna, sopki itd. Sodeluje tamburaški klub Orla. Vstopnina: I. prostor 1.20 K, II. prostor 1 K, III. prostor 80 v, stojišča 40 v, sedeži na galeriji 1 K. Vstopnina samo k prosti zabavi 20 v. Za mnogobrojno udeležbo prosimo — odbor.

Velenje. V nedeljo popoldne je bil pogreb umrle preblage gospe grofice Mensdorf-Adamovič. Pogreb je bil nad vse veličasten; udeležilo se ga je nebroj občinstva. Zastopano je bilo jako številno plemstvo: grof Wickenburg, bivši minister, grof Mensdorf iz Češkega, grof Fünfkirchen, grof Attems iz Trsta, vitez Berks, general Steininger, vse plemstvo iz celjskega okraja, razni grajščaki od blizu in daleč. Zlasti je bilo mnogo kmečkega ljudstva, ki je spoštovalo uđano grofico. Zastopani so bili občinski zastop velenjski, udeležil se je pogreba državni poslanec dr. Verstovšek, deželno-sodni svetnik dr. Kotnik itd. Pogreba se je udeležila požarna bramba; njeni člani so nosili krsto, nadalje so prišli iz Celja veteranci in godba. Sprevod je vodil vlč. g. župnik Cizej v spremstvu velenjskega in škalskega gospoda kaplana. Na grobu je govoril č. g. župnik ganljivo slovo v slovenskem jeziku. Orisal je pokojnico kot vzorno mater, kot dobrotnico cele župnije in občine. Po pravici se je skliceval na napis venca velenjske občine, katerega je poklonil občinski zastop: „Največji dobrotnici v blag spomin.“ Koliko je stori-la blaga grofica za revne otroke, veko presoditi le domačini; bila jim je druga mati. Govor č. g. župnika je napravil na navzoče globok vtis. Marsikatero oko je bilo solzno, zlasti, ko je pozival vlč. g. župnik še stariše, da ohranijo spomin na vrlo gospo tudi pri otrokih. Splošno so sodili ljudje, da take blage, dobrotljive, prijazne gospe ne bode več na velenjskem gradu. Blag ji spomin!

Brežice. Slomšekovo slavnost priredita v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Narodnem domu podružnica „Slovenske Straže“ ter izobraževalno društvo. Raren slavnostnega govora obsega spored zanimive žive podobe in deklamacije, igro: „Prisiljen stan je zaničevan“, šaljiv srečolov ter petje zbor in samospve. Vstopnina po 40 in 20 vin. Vabimo vse častilce Slomškove k prav obilni udeležbi.

Vojska.

Mirovna pogajanja. Mirovna pogajanja mirujejo. Rađi suverenitetnega vprašanja so prišla mirovna pogajanja na mrtvo točko. Italija bo baje zopet pričela z demonstracijami ladijevja. Nekateri presoajo položaj zelo pesimistično.

Novi boji.

Iz Derne v Tripolitaniji javlja neka brzojavka, da so dne 17. t. m. napadli Turko-Arabi desno italijansko vojno krilo, katerega so predrl in zasedli centrum italijanske pozicije. Bojna črta je bila 10 kilometrov dolga. Strelanje iz topov je trajalo celih 8 ur. Od Turkov sta padla dva častnika in 110 mož, ranjenih je pa okrog 140 mož. Vjeti italijanski vojniki so izpovedali, da je bil nek italijanski bataljon v tem boju popolnoma uničen. 150 pušk je padlo v roke Turkom.

Kakor navačno, so italijanska poročila bržčas tudi tokrat napravila iz poraza zmago, ker so spravili v svet, da je baje v tem boju padlo nad en tisoč Turkov.

Dne 21. t. m. se je pa vršil boj pri oazi Samzur, ki je trajal šest ur. Italijani sami priznajo, da so imeli v tem boju okrog 200 mrtvih in ranjenih. O izgubi Turkov ni nič znanega.

Proda se Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

jako poceni za 2000 K mala hišica v najlepšem kraju pri Mariboru. — Vpraša se naj na Pobrežu pri Mariboru, Zvettendorferstr. 57. 199

Mlin in žaga

z večjo ekonomijo, ali tudi brez nje, je naprodaj, oziroma se da v najem. Posestro je dobro ohranjeno in se nahaja na Juž. Štajerskem v lepi ravnini, v bližini prometnega kraja z železniško postajo. Pogoji za razvoj obrti so dani in kupna cena je zelo ugodna. Natančnejše informacije daje prodajalec. — Naslov pove uredništvo oga lista. — 197

Dijaki se sprejmejo na stanovanje in hrano pri notarjevi vdovi Mariji Koser, Gosposka ulica 50, II. nadst. nasproti gimnazije v Mariboru. 194

»Straža« je najuglednejši spodnještajerski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

sfoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej.

Istofako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, rozne vence priproste in fine, velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice, skapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

Zahvala.

Dne 10. t. m. ponoči mi je pogorela viničarja. »Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani« mi je takoj izplačala vso zavarovalnino; zato vsem priporočam to edino slovensko zavarovalnico, katere glavni zastop na Spodnje Štajersko se nahaja v Maribori, Blumengasse št. 29.

V Framu, dne 23. sept. 1912.

Fr. Muršič,
199 župnik in posestnik.

„Slov. Straža“ v Ljubljani

zeli imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. — Ponudbe pod »Ljudsko zavarovanje« na Slov. Stražo v Ljubljani. 171

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite »Slov. Straža« v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaserja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopolnje popolnoma zastoj.

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko.

Mestna lekarna pri c. kr. »Orlu« v Mariboru
Glavni trg tik rofovža. 181

V najstarejši narodni manufakturni trgovini se vsled smrti gospoda

Karola Vanič, Celje

Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dezniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!

Velika množina različnih

ostankov pod lastno ceno.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 10. Zaloga pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Hotel Trabesinger

v Celovcu Velikovška cesta št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Pri nakupu „pravega Francka“ izvolite paziti na to-le varovalno znamko.

Zavrnite previdno podobne zavoje kot ne „pravi Franck“.

Tovarna v Zagrebu.

Proizvod najboljših sirovin.

sl im 122/2477

ROBERT DIEHL žganiarna v Celju — štajerski konjak!

priporoča svojo doma žgano slivovko, trpinovec, vinsko žganje, brnjencec kakor tudi

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{3}{4}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{4}$ %, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenzmi praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.